

Vereniging Natuur en Milieu Wijchen

Het College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27

6602 DB Wijchen

Wijchen, 17 mei 2020

Betreft: spuiten met de kraan open / uw informatienota eikenprocessierups

Geacht College,

Inderdaad het spreekwoord klopt niet helemaal. Maar wij menen te constateren dat u weer begint met het bespuiten van eikenbomen. Maar eikenprocessierupsen bestrijden met spuiten van zg. biologische bestrijdingsmiddelen is geen oplossing van het probleem. De door u voorgestane lange termijn aanpak wel. Daar zijn wij erg blij mee. U laat ons echter zeer in het ongewisse over de start van die lange-termijnaanpak.

Naar aanleiding van de informatienota die u hierover onlangs aan de Raad stuurde de volgende opmerkingen:

- U stelt in paragraaf 5.1 dat er op het moment van bestrijden nog niet veel andere rupsen actief zijn. Deze stelling is onjuist, er zijn vaak meer dan honderd soorten nachtvinders en heel veel andere insecten aanwezig in de eikenbomen. Eiken zijn buitengewoon biodivers qua bewoners. Ondanks dat het toegepaste middel biologisch is, doodt het alle aanwezige rupsen die op hun beurt weer belangrijk voer zijn voor onder andere vogels en vleermuizen
- Het gebruik van een biologisch afbreekbaar middel (Xentari) wil niet zeggen dat er op enigerlei sprake is van een ecologisch verantwoorde bestrijding. Het tegendeel zelfs.
- U geeft aan dat u over wilt gaan op het gebruik van zg. nematoden als biologische bestrijding van eikenprocessierupsen. Wij zien dat niet als een ecologisch verantwoord alternatief. In het informatieblad dat u bij de uw nota gevoegd hebt, stelt u onder aandachtspunt zes, dat andere rupsen geen nadelige gevolgen ondervinden van nematoden. Dat is per definitie onjuist!

Het gebruik van deze beide middelen is geen biologische bestrijding maar eerder biologische oorlogsvoering tegen alle rupsen in eikenbomen. Naast eikenprocessierupsen zijn er nog bijna 2500 soorten rupsen in Nederland, waarvan er dus wel 100 op eikenbomen leven! U creëert daarmee een volledige verstoring van het biologisch evenwicht in en om de bomen, waardoor natuurlijke vijanden, die we in uw langetermijnvisie hard nodig hebben geen kans krijgen om in aantal toe te nemen. Daardoor worden plagen zoals de eikenprocessierups ieder jaar erger, niet minder.

Vereniging Natuur en Milieu Wijchen

Wat betreft de door u voorgestane aanpak op lange termijn, u schuift dat ver voor u uit. U kunt nu al een heleboel daarin doen, zonder dat alle ambtelijke beleidsintegratieprocestrajecten doorlopen zijn. Maatregelen die zowel binnen als buiten de bebouwde kom relevant zijn. Voorkom namelijk ook dat deze veelvraten voortdurend vanuit het buitengebied weer de bebouwde kom intrekken.

- Verbied het aanplanten van nieuwe eiken, vervanging altijd door een variëteit aan andere soorten, vooral boomsoorten die van origine hier voorkomen. Daar leven veel andere soorten insecten van (en dat zijn geen plaagsoorten die overlast veroorzaken, denk bv. de buxusmot en buxus).
- Plant nieuwe plantsoenen en bij herinrichting van plantsoenen in met een gemengd assortiment inheemse vogel- en vlindervriendelijke struiken. Vervang op (zo kort mogelijke) termijn huidige uitheemse beplanting.
- Stop zo veel mogelijk met het overbodig maaien van wegbermen en grasvelden, laat bloemen bloeien voor vlinders en andere insecten. Maai alleen regelmatig als de verkeersveiligheid in het geding is of als speelterreinen van kinderen en losloopvelden voor honden dicht dreigen te groeien. In ieder geval: pas je maaibeheer overal in het openbaar groen aan. Dat kan bijvoorbeeld met sinusmaaien of werken volgens het Kleurkeur-protocol. Dat zijn natuurlijke beheertechnieken die hun nut bewezen hebben.
- Waar dan toch gemaaid wordt, maak gebruik van een cyclomaaier. Daarmee hebben insecten een veel grotere overlevingskans dan bij bv. een klepelmaaier. Laat ook het maaisel een aantal dagen liggen. Dat geeft insecten gelegenheid te ontsnappen.
- Geef in de grond aanwezige bloemenzaden de kans te ontkiemen en uit te groeien. Op veel plaatsen is de grond daar vol van. Dat zijn dan ook zaden van planten die op die grondsoort thuishoren.
- Waar dat niet lukt: zaai bermen en werkeloze grasvelden in met inheemse, lokale bloeiende planten en creëer daarmee een gezond biotoop met de nodige biodiversiteit,
- Zorg voor voldoende broedgelegenheid voor allerlei vogelsoorten. Met de eerdergenoemde maatregelen hebben ze door het jaar heen veel meer voedsel en zullen ze zich ook beter voorplanten. Beperk dat niet tot nestkastjes van koolmezen. Er zijn een heleboel andere soorten die processierupsen graag op het menu hebben. Behalve allerlei verschillende nestkasten zijn er ook soorten die bv. in takkenhopen nestelen of in dichte bosjes. Voorzie ook daarin op ruime schaal.
- Weet dat vleermuizen ook graag eikenprocessievlinders (en buxusmotten) eten. Dus het ophangen van vleermuizenkasten bij eikenlanen is een creatieve aanvulling op andere maatregelen.

En inderdaad, u hebt gelijk dat mensen zullen moeten wennen aan een ander uitzicht op de openbare groene ruimte. De liefhebbers van kale grasvelden hebben al minstens vijftig jaar hun genot gehad. Misschien moeten we nu de beurt aan de natuur, biologisch evenwicht en biodiversiteit laten. Om eikenprocessierupsen, buxusmotten en ander ongeregeld de pas af te snijden.

Vereniging Natuur en Milieu Wijchen

Waar de burgerlijke goegemeente plaatselijk te grote emotionele problemen krijgt met een “niet-maaïen tenzij beleid” kan dus al veel bereikt worden met een sterk aangepast maaibeïeid. Later beginnen met maaïen, het maaïen in wisselende vakken, het in de winter over laten staan van eendeel van de begroeiing, bij het maaïen rekening houden met karakteristieke plaatselijke flora etc. maakt al een serieus verschil. Dit vraagt een intensieve planning, voortdurend inspelen op de actuele bloeiperioden en gedetailleerde ecologische monitoring. Deskundig advies voor de ontwikkeling van dit maaibeïeid is dan ook zeker op zijn plaats.

Een en ander betekent ook een serieuze gemeentelijke voorlichtingscampagne om bewoners tot andere esthetische inzichten te brengen Dat betekent ook dat u als gemeente niet langer ingaat op klachten over bv. gebrekkig maaïen en rondvliegende onkruidzaden.

Organisaties als Vogelbescherming Nederland en de Vlinderstichting zijn u graag van dienst met ecologisch onderbouwde adviezen. Het in dienst nemen van een gekwalificeerde gemeentelijke ecoloog is echt geen overbodige luxe, zowel bij het oppakken van dit probleem als bij andere natuur- en milieuzaken. Dat behoedt u misschien ook voor het gebruiken van onjuiste informatie over de bewoners van eikenbomen. Wij denken desgewenst graag met u mee.

Tot slot, In de gemeente Westerveld, Drenthe zijn al succesvolle resultaten geboekt met minder eikenprocessierupsen wanneer er meer natuurlijke vijanden zijn, en ook het aantal eikenprocessierupsen in niet gespoten bermen in de provincie Gelderland had in 2019 niet meer overlast dan in 2018, terwijl dit provinciaal wel aan de hand was.

Met biologische en ecologische groet,

Theo Hesens,

Namens Vereniging Natuur en Milieu Wijchen.

P.S. U bent bezig met een gemeentelijk natuurbeïeidsplan. Een goede zaak om het bovenstaande daarin te verwerken.

CC. Gemeenteraad Wijchen, De Vlinderstichting, IVN Rijk van Nijmegen, IVN Maas en Waal, Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen.